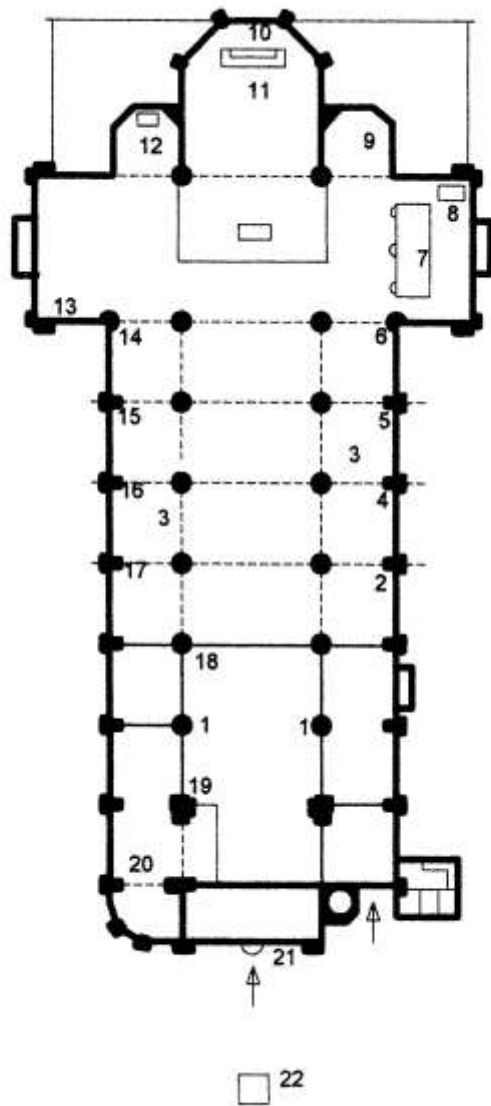

KERK O.L.V. HEMELVAART HOGERHEIDE

GESCHIEDENIS EN RONDLEIDING

PAROCHIE DE BRON

DE GESCHIEDENIS VAN DE KERK

De kerk van Maria Hemelvaart is een van de 5 kerken van parochie De Bron. Voor de historie van de kerk moeten we teruggaan naar de 18^e eeuw. Nadat men na de reformatie een kerk bezocht in Huijbergen of Ossendrecht kreeg Hoogerheide in 1721 een schuurkerk op de plaats waar nu deze kerk staat. In 1769 werd het houten gebouw vervangen door een stenen kerk. Tot 1892 werd er flink aan de kerk verbouwd. Omdat het gebouw niet meer voldeed werd er in 1910 besloten om een nieuwe kerk te bouwen. Pastoor A.A.H. van der Noort werd toen de bouwpastoor. Dhr. Jac van Gils uit Rotterdam werd als architect gevraagd. Nadat de begroting was gemaakt en nadat er was ingeschreven werd aan Dhr. A. Stevens uit Roosendaal het werk gegund. Er moest eerst een klein gedeelte gebruiksklaar worden gemaakt, zodat er van een noodkerk kon worden afgezien. In 1911 werden er 300 stoelen verpacht. Met het gemeentebestuur werd nog steeds onderhandeld over de toren en de klokken. Het kerkbestuur zou 3 klokken met een totaalgewicht van 2500 pond in de toren hangen. De Fa. Fritsen Petit uit Aarle Rixtel plaatste de 3 klokken. De zwaarste genaamd Maria Hemelvaart woog 719 kilo, de tweede H. Antonius 371 kilo, de derde H. Gerardus Majella 199 kilo. Samen net iets meer dan 2500 pond. Ook zou er een goed lopend uurwerk worden geplaatst. Het gemeentebestuur mocht dit alles ook gebruiken in geval van brand, nood of een vorstelijk feest.

Op 24 maart 1943 zijn de klokken door de Fa. Meulenberg uit Venlo op last van de bezetter weg gehaald. Het kleine klokje uit het vieringtorentje werd er voor in de plaats gehangen zodat het uurwerk weer kon slaan en er voor aanvang van de diensten toch kon worden geluid. Bij de bevrijding van Hoogerheide is de kerk zwaar beschoten. Alles was kapot. Bij de wederopbouw, getekend door architect Hurks en uitgevoerd door Jac Soffers en zonen, werd

besloten een plafond in de kerk te leggen.. Het tongewelf is dus niet meer aanwezig en de muurschilderingen zitten nu boven het plafond. In september 1945 werd de kerk weer voor 2/3 geopend. In oktober worden de 4 gebrandschilderde ramen in het priesterkoor geplaatst door de Fa. van Mijsbergen uit Bergen op Zoom. Later werd begonnen met het herstel van de toren. Op 9 april 1946 werden de nieuwe klokken gewijd. Drie klokken met dezelfde namen, tonen en gewichten als de oorspronkelijke klokken. In 1995 heeft de kerk een grondige opknapbeurt gekregen door veel vrijwilligers en is sindsdien steeds bezig met renovatiewerken in en rond het gebouw.

Graag nemen we u middels deze brochure mee langs verschillende bezienswaardigheden van onze kerk.

1. Iconen van Maria zijn geborduurd door mevr. Annette v. d. Berg-Eijgermans.
2. Een beeld van de heilige Aloysius van Gonzaga, een Italiaanse heilige uit de zestiende eeuw. Hij is de patroon van de studerende jeugd.
3. De kruiswegstaties die in de kerk hangen werden geschilderd op koper. Ze dateren van 1928 en zijn vervaardigd door Wynand Geraedts. De parochie de Bron heeft deze kruisweg in bruikleen van de voormalige Jozefkerk te Bergen op Zoom.
4. Beeld van de heilige Theresia van Lisieux, een franse heilige die leefde van 1873 tot 1897. ze werd al in 1925 heilig verklaard.
5. De volgende heilige die we tegenkomen is de heilige Gerardus Majella, vooral bekend in het bedevaartsoord Wittem in Zuid-Limburg.
6. Beeld van moeder Anna met Maria

7. Het monumentale orgel dat u voor in de kerk aantreft werd in 1887 gebouwd door de bekende orgelbouwer L. van Dam en zonen uit Leeuwarden.

Het werd in eerste instantie gemaakt voor de Nederlands Hervormde Gasthuiskerk in Zierikzee en kwam via de kloosterkerk van de paters Assumptionisten te Boxtel in 1979 naar Hoogerheide.

Van Dam bouwde de orgelkast naar het voorbeeld van het orgel in de grote kerk van Sneek: boven de pijpentorens vindt men uitgesneden lofwerk in de vorm van een mijter.

De middelste stelt de deugde voor: Geloof, hoop en liefde.

Twee manualen bedienen mechanisch, dus direct, de pijpen, 1256 in getal. Bij opstelling van de pijpen in de torens en vakken is de middeleeuwse symboliek aangehouden: zeven pijpen tezamen voor de zeven dagen van de week., vijf voor de geheimen van de rozenkrans enz.

8. Grafsteen van mevr. Wilhelmina Anna Sophia Kerst wed. van J.A.Alberdingk Thijm. Geboren 3 juni 1824 en overleden 13 januari 1894.

Na de dood van haar man verbleef zij in het pensioonaat van de zusters het St. Philomena gesticht in Hoogerheide. Dat was een pensioonaat voor alleenstaande dames van stand. Dat verblijf aldaar kostte veel geld, je moest dus goed bemiddeld zijn om dat te kunnen betalen.

In haar nalatenschap heeft zij de parochie bedacht met een som geld. Als dank heeft de kerk toen een steen laten maken en geplaatst waar nu het altaar is. Toen het altaar daar kwam heeft men de steen verplaatst naar

waar hij nu ligt.

Joseph Alberdingk Thijm (1820-1889) was schrijver van gedichten en historische novellen. Hij nam een prominente positie in het katholieke leven van zijn dagen in. Hij was hoogleraar aan de Rijksacademie voor beeldende kunsten te Amsterdam.

9. Rond de doopvont staan beeldjes van de vier evangelisten: Marcus, met de leeuw; Johannes met de adelaar; Matheus met de engel en Lucas met het rund. Daarboven zien we muurschilderingen van vier engelen. Ze dragen symbolen van de ambten van de kerk: de diakenstola; de kruis staf en de hoorn met olijfolie; de pauselijke tiara; de priesterstola.

10. De glas in loodramen in het priesterkoor.

Het middelste raam is het oudste. Het stamt uit 1883 en maakte dus nog deel uit van het oude kerkje. Op het raam staat een voorstelling van Maria en Johannes onder het kruis.

De ramen aan weerszijde zijn van beduidend latere datum: 1958. Links een afbeelding van de boodschap van de engel Gabriel aan Maria.

Rechts een voorstelling van de ten hemel opneming van Maria.

11. Het hoogaltaar maakte ook deel uit van de oude kerk van Hoogerheide. Het werd in 1883 geschonken door Petrus Johannes Jacobs en zijn vrouw Maria Jacoba Jacobs. Het paneel uiterst links is een schilderij van de geboorte van Christus; Op de achterzijde zie we een afbeelding van de profeet Jeremia.

Direct links van het midden een reliëf voorstellend Jezus op de bruiloft van Kana. Rechts van het midden eveneens een reliëf, met hierop een voorstelling van het Laatste Avondmaal. In de Goedeweek worden de zijluiken dicht geklapt.

Het paneel uiterst rechts toont ons een afbeelding van de verrijzenis. Op de achterkant van dit paneel treffen we een schilderij aan van de profeet Ezechiël.

12. De muurschilderingen boven het beeld van Maria laten ons personen zien uit het Oude Testament. Van links naar rechts: De profeet Jesaja; koningin Esther; Koning David en Judith met het zwaard waarmee zij Holofernes onthoofdde. Daarboven zien we drie kleinere glas in lood ramen rond de persoon van Maria. Maria als heil van de zieken, als troosteres van de bedroefden en als toevlucht van de zondaars; zoals we haar kennen vanuit de litanie van Onze Lieve Vrouw.

13. Oude altaarteksten “canonborden genoemd” werden vroeger gebruikt om de erediensten in het Latijn voor te lezen. De onderste waren in gebruik voor rouwdiensten. Boven de altaar teksten hangt een houten Corpus afkomstig uit het klooster van de Assumptionisten in Boxtel en gemaakt door broeder Jan Boeren 1931-2007.

14. Beeld van Jozef met het kind Jezus op de arm.

15. Beeld van de apostel Petrus. Volgens de bijbel kreeg Petrus van Jezus de macht om zonden te vergeven. Hiermee gaf Jezus hem, aldus de traditie, de sleutels van de hemelpoort in handen.

16. De apostel Andreas, met (een gedeelte van) het Andreaskruis, waaraan hij de marteldood is gestorven.

17. Beeld van de Heilige Antonius van Padua, een portugese heilige uit de dertiende eeuw. Vooral bekend als patroon van de verloren zaken en van de Franciscanen.

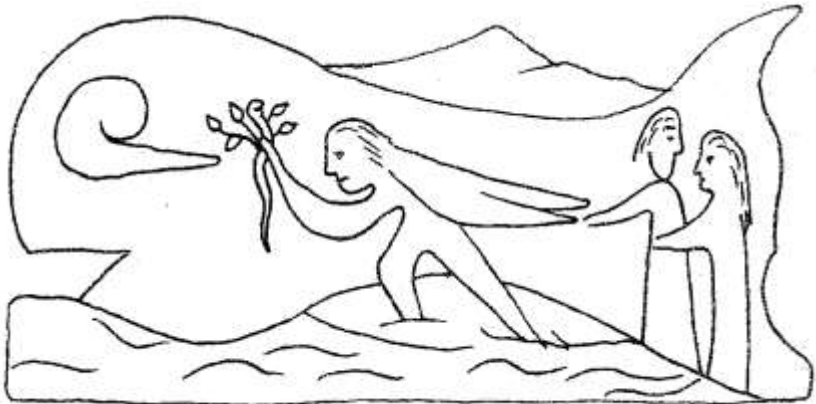
18. Beeld van de Heilige Johannes Baptist de la Salle 1651-1719. Hij is de patroon van het christelijk onderwijs en leraren.

19. Een beeld van de Heilige Cornelius.

Zijn gedachtenis wordt in onze kerk nog elk jaar gevierd rond zijn feestdag op 16 september. Zijn relikwie wordt vereerd en we vragen zijn zegen over onze gezondheid.

20. De meditatie ruimte stilte centrum.

Deze meditatie ruimte is een geschenk van de parochianen b.g.v. het zilveren priesterfeest van pastor A. Damen in 1996. in deze kapel staat een beeld van Maria van Lourdes. Aan de wand hangt een beeldhouwwerk van de priester-beeldhouwer Omer Gielliet uit Breskens.

Zelf schreef hij er een gedachte bij:

Vis, visie, visioen.

Bij dit oud verhaal dat God tof is ondanks alles goed.

Hier voorgesteld in de vorm van een vis. Want in Nineve –dit is de stad van de vis- speelt het verhaal zich af in tijden van de Joodse ballingschap, rond 600 voor Christus in het land dat nu Irak heet.

Ook Tobias is met zijn gezin gedeporteerd. Hij ziet de doden – vermoord- daar zomaar in de straten van de stad, als waarschuwend teken voor verzet mensen. Hij heeft de moed hen te begraven, wordt

verraden door burens en moet vluchten. Later, teruggekeerd, hervat hij zijn gevaarlijke vrijwilligerswerk.

Moe, rustend onder een dakgoot, valt het uitwerpsel van een mus in zijn ogen. Hij wordt blind. Er ontstaan huiselijke moeilijkheden –ook dat nog. Tobias verzucht: “O, God, was ik maar dood”.

Dan bedenkt hij dat ver weg –waar nu Koerdistan ligt- hij nog geld bezit bij familie en vrienden. Voor zijn gebed om te sterven verhoord wordt, wil hij toch wel dat geld terug voor zijn vrouw Anna en zijn jonge zoon Tobias. Deze stuurt hij op pad.

Een jonge man, Azarja (dit is: God helpt) gaat mee. Onderweg, bij de rivier de Tigris, wordt hij bij het baden aangevallen door een vis. Zijn metgezel helpt hem deze te doden en raadt hem aan de ingewanden te bewaren als medicijn en afweer tegen magie.

Aangekomen op de plaats van bestemming, word hij verliefd op Sara, de dochter des huizes. Een huis vol rampspoed voor jonge mannen daarvoor, alsof de duvel –Asmodeus- er mee speelde. Tobias bidt en komt er goed door heen. Trouwt, krijgt het uitbestede geld terug en keert naar huis met zijn geliefde en met Azarja.

Azarja openbaart zich als de engel Rafael –dit is: de genezing Gods-. Op de afbeelding zie je hem met het medicijn (de slang van de arts) vooruit snellen. De oude blinde Tobias, voorgesteld op de plaats van het oog van de vis, als de gebogene, geneest en wordt ziende. Een dankzegging volgt: Ondanks alles: God is tof, God is goed. Hetgeen zijn naam is: Tobias.

De visie hierbij is dat heel de stad van de vis –dat is Ninive- ziet door het oog van de mens in nood. Je moet dus leren zien – om ziende te worden!

Het visioen is dat heel de wereld zo leert zien.
Dat we zelf zo leren zien.

21. Beeld van Maria in baldakijn boven de hoofdingang.

22. In 1931 was het echtpaar A. Jacobs en W. Verbeek 25 jaar getrouwd. Vanwege dit heuglijke feit schonken zij aan de kerk het H. Hartbeeld dat u buiten op het plein voor de kerk aantreft.

Drukkerij De Bron; 2012
Hoogerheide